

Udskriftsdato: 26. december 2025

KEN nr 9736 af 12/08/2019 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2018-80-0235

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2018-80-0235

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2018-80-0235

Kritik af Redox for ikke at have forelagt kritiske udsagn

I en artikel i december 2018 om et medlem af en politisk ungdomsbevægelse bragte Redox kritiske udsagn om ungdomsbevægelsen. Ungdomsbevægelsen klagede til Pressenævnet over artiklen. Pressenævnet fandt, at artiklens kritiske udsagn fremstod som faktiske oplysninger, og nævnet udtalte kritik af Redox for ikke at have forelagt udsagnene for ungdomsbevægelsen inden offentliggørelsen. Nævnet fandt samtidig ikke grundlag for at udtale kritik af Redox for at have afvist at slette de påklagede udsagn fra artiklen, ligesom nævnet ikke fandt grundlag for at imødekomme ungdomsbevægelsens anmodning om genmæle.

[Klager] ved [Talspersonen] har klaget til Pressenævnet over artiklen *"Konservativt lokaludvalgsmedlem aktiv i fascistisk organisation"*, som blev bragt på Redox.dk den 14. december 2018, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og skadelige oplysninger, som Researchkollektivet Redox ikke indhentede [Klager]s kommentarer til forud for offentliggørelsen. [Klager] har også anmodet om, at visse passager i artiklen slettes, ligesom der er anmodet om genmæle.

1 Sagsfremstilling

Researchkollektivet Redox (herefter Redox) bragte den 14. december 2018 artiklen *"Konservativt lokaludvalgsmedlem aktiv i fascistisk organisation"*. Af artiklen fremgår blandt andet:

"[Ungdomspolitikeren] er på mange måder en klassisk ungdomspolitiker. Uddannet cand.scient.pol. fra Københavns Universitet, studenterjob i en interesseorganisation (Dansk Industri) og et ophold i Bruxelles med trainee- og assistentstillinger i EU-parlamentet og -kommissionen. Med en fortid i [Ungdomspartiet] er hun i dag medlem af [Det politiske parti].

En ting adskiller hende dog fra de mange andre unge i storbyerne, der drømmer om en karriere på Christiansborg. For samtidig med at [Ungdomspolitikeren] repræsenterer [Det politiske parti] i [Lokaludvalget], så er hun også aktiv i den fascistiske organisation [Klager].

[...]

I dag er ungdomspolitikeren gået over i den anden grøft. [Klager] er en del af den tværeuropæiske bevægelse af samme navn, der udspringer af den franske nyfascistiske bevægelse. I mange lande har organisationen tætte personoverlap til nynazistiske kredse, ligesom efterretningstjenester flere steder i Europa overvåger organisationens aktiviteter. For nylig bragte Al Jazeera første del af en dokumentar, der blandt andet viser, hvordan den franske moderafdeling af [Klager] begår racistiske overfald. Som både Redox og andre medier tidligere har dokumenteret, så tager [Klager], også i Danmark, udgangspunkt i en biologisk raceforståelse, hvor etnicitet spiller en afgørende rolle for hvem, der kan kalde sig danskere.

[...]

Opdatering 17. december:

[Klager]s talsperson [Talspersonen] har efter offentliggørelsen af denne artikel henvendt sig til Redox. Hun oplyser i en email, at [Klager] efter hendes opfattelse ikke er fascistisk. Hun skriver desuden, at [Klager] ikke har "udgangspunkt i en biologisk raceforståelse". Hun siger at organisationen i stedet opererer med begrebet "etnokulturel identitet". " [Redox' kursivering, Pressenævnet]

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 18. december 2018.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God presseskik

Forelæggelse

[Klager] har anført, at artiklens oplysninger om, at [Klager] er "fascistisk" og har "udgangspunkt i en biologisk raceforståelse", er krænkende, skadelige og kan virke agtelsesforringende for bevægelsen, hvorfor oplysningerne burde have været forelagt klager inden offentliggørelsen.

[Klager] har hertil bemærket, at der er væsentlig forskel på Redox' anmodninger om interview, som [Klager] ikke har imødekommet, fordi bevægelsen ikke anser Redox for et objektive medie, og det at blive forelagt konkrete informationer til kommentar eller bekræftelse.

Det er ikke korrekt, som anført af Redox under sagen, at artiklen ikke bringer " [...] noget nyt til torvs om [Klager] som organisation". Det er således første gang, at et medie har anvendt ovenstående påstande om [Klager].

Sletning – punkt B. 8

[Klager] har anmodet om, at alle passager i artiklen, hvor klager beskrives som "fascistisk", samt beskrivelsen af, at [Klager] har et "udgangspunkt i en biologisk raceforståelse" fjernes.

Genmæle

[Klager] har anført, at bevægelsen beskrives fejlagtigt og groft injurierende i artiklen, idet [Klager] 1) fejlagtigt beskrives som "fascistisk", og 2) fejlagtigt beskrives som havende "udgangspunkt i en biologisk raceforståelse".

Ad 1) Artiklens beskrivelser af [Klager] som "fascistisk"

I artiklen kaldes [Klager] eksPLICIT for en fascistisk organisation. Dette kan ses i overskriften, "Konservativt lokaludvalgsmedlem aktiv i fascistisk organisation", samt i følgende passager:

" [...] så er hun også aktiv i den fascistiske organisation [Klager]"

og

” [...] nu var aktiv i den fascistiske organisation”,

hvoraf sidstnævnte refererer til [Klager]. På samme vis associeres bevægelsen med fascisme i en passage, hvor det beskrives, hvordan den danske afdeling skulle udspringe af ” [...] den franske nyfascistiske bevægelse”.

Fascisme er dog en konkret ideologi, og der fremlægges intet belæg i artiklen for, at [Klager] skulle kunne karakterises sådan. [Klager] har derimod altid – åbent og offentligt herunder på sin hjemmeside, [Bevægelsens hjemmeside] – taget skarpt afstand fra totalitære ideologier som fascismen, og beskrivelsen er derfor både stærkt injurierende og helt uden belæg.

Redox har den 17. december 2018 bragt en ”opdatering” til artiklen. Heri beskrives ovenstående blot som et synspunkt, idet Redox skriver, at [Klager]s talsperson ikke ”mener”, at [Klager] er fascistisk. Fordi fascisme er en konkret ideologi, er det dog ikke et skønsspørgsmål men blot faktuel forkert at beskrive [Klager] sådan. Derfor kan Redox’ opdatering af artiklen på ingen måde siges at udbedre dette fejlagtige forhold.

I sine bemærkninger til Pressenævnet har Redox henvist til Al Jazeera-dokumentaren ”Generation Hate”, hvor en leder citeres for at have sagt *”it’s cool to be a fascist”*. Citatet er imidlertid forkert, da det bygger på en fejloversættelse, hvilket Al Jazeera også selv har påpeget og rettet på deres officielle YouTube-kanal. Under beskrivelsen af videoen, som blev bragt den 10. december 2018, og hvor udsagnet fremgår, kan der under ”CORRECTIONS” læses følgende om den benævnte scene:

”At 29:51, [Lederen] says ”C’est d’couper avec le milieu faf” which means ’It’s to break away from the fascist scene”.

[Klager] beskrives i videoen således af lederen som et klart opgør med fascisme. Rettelsen blev offentliggjort af Al Jazeera kort tid efter, at dokumentaren blev bragt, ligesom [Klager] også har omtalt sagen i artiklen *”Al-Jazeera dokumentar om [Klager]”*, bragt på [Bevægelsens hjemmeside] den 15. december 2018. Dokumentaren kan herefter på ingen måde siges at kunne retfærdiggøre en beskrivelse af [Klager] som ”fascistisk”.

Redox har endvidere citeret [Person A] for følgende:

”Vi er ekstremister, og vi er det gerne. Når dét at være positioneret så langt som muligt fra den sindslidende konsensus er ekstremt, så er ekstremisme et sundhedstegn. Vi er kampberedte pyromantikere, som i længsel afventer den rensende ild. Vi er villige til at bære det ubehag, som det er at være i fundamental opposition til alt det etablerede. Vi har taget vores kors op, og med det på skulderne går vi ind i kampen.”

Citatet er imidlertid taget ud af kontekst i en så alvorlig grad, at citatets betydning ikke fremgår. Citatet beskriver oppositionen til følgende:

“På samme måde er alle det tyvende århundredes ideologier (almindeligt udtryk for liberalisme, socialisme og fascisme), samt kapitalisme, kosmopolitisme, individualisme, egalitarisme og humanisme en sygdom, som vi ikke kan forsvare os imod, fordi vi, i vores syge sindstilstand, tror at sygdommen også er kuren.”

Dette er klassisk ideologikritik. I Magasinet Eftertryk er dette, i artiklen *”Hvem er de identitære og hvordan forholder vi os til dem? (1/3)”* bragt den 13. maj 2018, blevet beskrevet på følgende måde:

“Denne tilgang spejler den slags selvkritiske indadskuende ideologikritik, man har dyrket på venstrefløjen i årevis. Således skriver [Klager]s [Person A], at de identitæres kamp først og fremmest er en kamp mod dem selv, og at det kun er gennem et voldsomt selvopgør, de kan frigøre sig fra ”det, der binder os til de herskende holdninger”. Dette spejler venstrefløjstænkningen Slavoj Žižeks syn på ideologisk frigørelse: ”For at kunne angribe din fjende er du først nødt til at gennemtæske dig selv for at slippe af med det i dig selv, der forbinder dig til slaveriets betingelser”. I de identitæres eget selvbillede har de således taget et smertefuldt opgør med deres egen internalisering af samfundets værdier og idéer.”

Ifølge citatet står [Klager] for det diametralt modsatte end det, der fremgår af de begrebsafklaringer fra Den Danske Ordbog, som Redox har henvist til, hvorfor disse heller ikke fungerer som belæg for at kalde [Klager] ”fascistisk”.

Ad 2) At artiklen beskriver, at [Klager] har ”udgangspunkt i en biologisk raceforståelse”

Udsagnet er en fejlagtig beskrivelse, som i artiklen bringes uden nogen form for belæg. [Klager] opererer med begrebet Etnokulturel Identitet, som er beskrevet på bevægelsens hjemmeside, og som netop er en afstandtagen til en biologisk raceforståelse, og en anerkendelse af identiteters kompleksitet som indeholdende kulturelle aspekter. Det er derfor både fejlagtigt og groft injurierende, når [Klager] beskrives som havende et sådant udgangspunkt.

I Redox’ ”opdatering” af artiklen beskrives dette igen som et synspunkt. Det er dog, i lighed med klagepunkt 1, ikke et spørgsmål om skøn, men et spørgsmål om konkrete fakta. [Klager] finder derfor heller ikke dette punkt berigtiget.

Redox har i sine bemærkninger til Pressenævnet bragt deres egen transskribering af en omtalt udsendelse af Deadline på DR2. Det af Redox anvendte udsagn er imidlertid taget ud af en kontekst af en længere samtale om, at [Klager] forstår et folkefællesskab som en udvidet familie, som talsperson [Talspersonen] afslutter med udsagnet *”Ja, det etniske. Det kan man godt sige”*.

Ethnos betyder familie, eller en udvidet familie, som udgør en stamme eller en nation, altså en kontinuerlig proces, og ikke blot en konstruktion. Dette har [Klager] på sin hjemmeside uddybet ad flere omgange, eksempelvis:

“Vi taler om etnokulturel identitet, fordi både det etniske og det kulturelle er vigtige elementer i vores identitet. Det etniske er det “vi”, der går på tværs af generationer og gør at man kan sige at “vi” var besat af Tyskland under anden verdenskrig eller “vi” besejrede svenskerne ved slaget ved Ölands odde. Derfor kan vores identitet ikke kun reduceres til kultur, ligesom den ej heller kan reduceres til etnicitet. Disse elementer er uadskillelige.

Vores fælles etnokulturelle identitet er skabt af den udvikling som vi deler med vores forfædre, som fx vores fælles historie, slægt og sproget vi taler. Det betyder at vi alle, selv med vores store forskelle, er en del af den samme historie, udvikling og tradition, som udgør en fælles referenceramme. En referenceramme som for os både er europæisk, men også særligt dansk. ”

Dermed kan udtalelsen i Deadline ingenlunde bruges som forsvar til den meget alvorlige anklage om biologisk raceforståelse – hvilket [Klager] konsekvent har taget afstand fra, eksempelvis med følgende udsagn, der ligeledes stammer fra bevægelsens hjemmeside:

“Vores syn står derfor i modsætning til det gamle højre, hvor man typisk har haft et ensidet syn på identitet, igennem forskellige forståelser af race, IQ-kvotienter og så videre”

og

“Det bliver ofte problematiseret at tale om etnicitet. Selv om de fleste mennesker anerkender, og agerer efter det i deres hverdag, så bliver vi ofte beskyldt for at gå ind for ”racerenhed”. Lad os slå fast en gang for alle, at vi ikke tror på idéen om racerenhed. Det findes ikke. ”

På baggrund af ovenstående har [Klager] anmodet om at få bragt følgende genmæle til artiklen:

“I artiklen ”*Konservativt lokaludvalgsmedlem aktiv i fascistisk organisation*”, omtaler Redox fejlagtigt [Klager] som fascistisk. Dette er ikke korrekt. Ydermere påstår Redox, at [Klager] abonnerer på en biologisk raceforståelse, hvilket heller ikke er korrekt.

Redox beklager fejlene. ”

2.2 Redox’ synspunkter

God presseskik

Forelæggelse

Redox har oplyst, at de flere gange henvendte sig til den i artiklen omtalte person, [Ungdomspolitikeren], men uden at få svar. Da [Klager] efter offentliggørelsen kontaktede Redox, valgte mediet at opdatere artiklen med en udtalelse fra organisationen.

Artiklen bringer ikke noget nyt til torvs om [Klager] som organisation, og organisationen har ved en række tidligere lejligheder valgt ikke at reagere på Redox’ henvendelser. Redox valgte dog alligevel at bringe en udtalelse, da det var første gang, [Klager] lod sig citere til en artikel hos Redox.

Beskrivelsen af den internationale [Klager]-bevægelse som fascistisk er i øvrigt alment udbredt.

Sletning – punkt B. 8

Redox har ikke anført bemærkninger til klagepunktet.

Genmæle

Ad 1) Artiklens beskrivelser af [Klager] som "fascistisk"

Redox har anført, at [Klager] (tidligere blot '[Klager]') er en nystartet aflægger af en større europæisk organisation. Deres medlemmer har gentagne gange deltaget i aktioner og arrangementer med folk fra andre landes afdelinger af [Klager]. Eksempelvis har danske medlemmer deltaget i en aktion i alperne, i en manifestation i Paris og ved [Klager]s sommerlejr ligeledes i Frankrig. Den 1. maj 2018 tog den danske aflægger også officielt navnet [Klager], idet de på deres hjemmeside, [Bevægelsens hjemmeside], erklærede: *"Vi er nu officielt del af en fælles pan-europæisk bevægelse, og det markerer vi både ved at bruge lambdaet og ved at skifte navn"*.

Når man skal analysere gruppen, giver det derfor mening også at analysere den bevægelse, som de er en officiel del af og er vokset frem af. [Klager] i Danmark kan derfor ses som en del af samme helhed som eksempelvis [Klager] i Frankrig. Netop den franske bevægelse satte Al Jazeera for nyligt fokus på, da de offentliggjorde et stort journalistisk graverprojekt om bevægelsens afdeling i Lille. Projektet, der har navnet Generation Hate, består af en dokumentarserie i to afsnit samt en række artikler.

Al Jazeera afslører i sine dokumentarer en række hændelser, der underbygger, at [Klager]-bevægelsen er racistisk, voldelig og hylder både fascisme og til en vis grad nazisme. Generation Hate er et udgangspunkt til at få indblik i, hvordan bevægelsen agerer offentligt kontra dens politiske virke indadtil.

Det fremgår af artiklen *"Generation Hate: French far right's violence and racism exposed"*, bragt på aljazeera.com den 9. december 2018, at lederen af [Klager] i Lille eksempelvis sagde følgende til Al Jazeeras undercoverjournalist:

"[Klager] Lille has refused entry to "skinheads and all those anti-social types", he told our undercover reporter, and expelled others who might damage [Klager]s reputation. The image he wanted to cultivate, Verhassel said, was "it's cool to be a fascist".

Det er klart, at dansk [Klager] og talsperson [Talspersonen] forsøger at pleje bevægelsens billede i offentligheden. Men for at forstå gruppen må man også tage hensyn til det, der siges og gøres, når bevægelsen agerer uden for offentlighedens bevågenhed.

At fascisme, som det postuleres i klagen, skulle være en afgrænset ideologisk størrelse, er en absurd påstand. Ligesom liberalisme findes i et væld af udformninger, gør det samme sig gældende for autoritære fascistiske forgreninger. [Klager] har i sin klage ikke anført et overbevisende argument for, at fascismen skulle være en afgrænset størrelse, som bevægelsen ikke hører under.

Det fremgår af dansk [Klager]s hjemmeside på undersiden *"Ofte stillede spørgsmål"*, at bevægelsen ser sig selv som en del af Det Nye Højre, der er et centralt begreb for at forstå nyere fascistiske organisationer og strømninger. [Klager] skriver videre:

"Hvad er etnopluralisme?"

Etnopluralisme betyder, at vi ikke betragter andre folkefærd som mindreværdige, men respekterer alles ret til egen etnokulturelle

identitet, så længe den ikke kompromitterer andres. Etnopluralisme er et nøgleord for at forstå hvem de identitære bevægelser er, da det bl.a. er det, der adskiller os, Det Nye Højre, fra det gamle højre."

Både begrebet etnopluralisme og Det Nye Højre, samt mange af de andre begreber såsom metapolitik, som bevægelsen bruger, henfører til Nouvelle Droite, en fransk ideologisk højreradikal strømning, der opstod i slutningen af 1960'erne. Denne strømning er netop det ideologiske udgangspunkt for den identitære bevægelse. At Det Nye Højre er en fascistisk ideologi, har blandt andre Roger Griffin, der er professor i moderne historie ved Oxford Brookes University, argumenteret for i sin artikel *"Between metapolitics and apoliteia: The Nouvelle Droite's strategy for conserving the fascist vision in the 'interregnum'"*.

Yderligere kan dansk [Klager] knyttes til Det Nye Højre ved at læse [Person A]s - et af de toneangivende [Klager]-medlemmer – kronik: *"Det nye højre: Hvorfor vi kæmper, og hvorfor vi vil vinde!"*, bragt på aarskriftet-critique.dk den 13. april 2018. I kronikken lyder det:

"Vi er ekstremister, og vi er det gerne. Når dét at være positioneret så langt som muligt fra den sindslidende konsensus er ekstremt, så er ekstremisme et sundhedstegn. Vi er kampberedte pyromantikere, som i længsel afventer den rensende ild. Vi er villige til at bære det ubehag, som det er at være i fundamental opposition til alt det etablerede. Vi har taget vores kors op, og med det på skulderne går vi ind i kampen."

Helt på linje med ideologerne fra Nouvelle Droite forkaster [Klager] fascisme-prædikatet. Men det er ikke overraskende, at politiske grupper og bevægelser ønsker at styre den offentlige omtale af deres projekter - tværtimod er det netop dét, der er undersøgende

journalisters rolle at afsløre og afdække.

[Klager]s forkastelse af beskrivelsen som fascistiske er samme opskrift, som når nynazistiske grupper fjerner hagekorsarmbindet og holder op med at heile i et forsøg på ikke at blive kaldt nazister. Det er et forsøg på at frigøre sig fra den stigma og forforståelse, der hæfter sig ved de konkrete ord. Det ville dog være absurd, hvis det skulle begrænse pressen i at skrive om disse emner. Som et kritisk og gravende medie er det netop Redox' opgave at afdække og afsløre disse højreradikale grupper, også selvom det går imod det billede, som de selv forsøger at male i offentligheden med deres propaganda og agitation.

Redox' brug af ordet fascisme og fascist ligger desuden fint inden for Den Danske Ordbogs definition af begreberne:

"fascisme

[...]

Betydninger

1. politisk bevægelse som sætter staten og folket højere end det enkelte menneske og med diktatoriske midler tilsidesætter demokratiet, især på arbejderklassens bekostning. Udbredt i bl.a. Italien, Tyskland og Spanien i mellemkrigstiden

[...]

1.a OVERFØRT politiske idéer og handlinger der er stærkt nationalistiske og højreorienterede eller har karakter af autoritær undertrykkelse af anderledes tænkende

[...]"

og

"fascist

[...]

Betydninger

1. tilhænger af fascismen

[...]

1.a OVERFØRT person som har stærkt højreorienterede og nationalistiske idéer, eller som går ind for autoritær undertrykkelse af anderledes tænkende

[...]"

Generelt er det Redox' opfattelse, at det ligger uden for Pressenævnets arbejdsområde at skulle afgøre en politisk diskussion af ideologiske definitioner og tilhørsforhold.

Ad 2) At artiklen beskriver, at [Klager] har "udgangspunkt i en biologisk raceforståelse"

Redox har henvist til, hvad [Klager]s talperson [Talspersonen] svarede om bevægelsens ideologi, da hun blev interviewet til magasinet Deadline på DR2 i 2017. Følgende er et citat fra artiklen "[Klager] fisker i nye vande", bragt på redox.dk den 22. marts 2018:

"Under en debat i Deadline på DR2 blev talpersonen [Talspersonen] dog gået på klingen af værten. Diskussionen handlede om kultur og etnicitet. Der lød det cirka sådan her:

[Værten] (vært): Du siger 'familien'. En familie er jo netop defineret ved blodets bånd, så det i sidste ende bliver et spørgsmål om at have gener til fælles. Er det dér, der står tilbage, hvis alle de her forskellige synspunkter kan være lige danske?

[Talspersonen]: Det er jo dét, der definerer danskheden.

[Værten]: Blodets bånd?

[Talspersonen]: Ja. Det etniske. Det kan man godt sige."

Ovenstående illustrerer netop en biologisk raceforståelse, beskrevet som blodets bånd, hvorfor udsagnet "*udgangspunkt i en biologisk raceforståelse*" er retfærdiggjort og veldokumenteret. [Talspersonen] svarer netop "ja" til, at det er et spørgsmål om at have gener til fælles, der definerer danskheden.

At ikke bare den danske aflægger af [Klager] bygger på en biologisk raceforståelse fremgår af kronikken "*HNH explains... the Identitarian movement and the alt-right*", bragt på hopenothate.com den 31. oktober 2017.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle.

Spørgsmål om, hvorvidt der er sket en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

God presseskik

Forelæggelse

[Klager] har klaget over, at artiklens udsagn om, at bevægelsen er ”fascistisk” og har ”udgangspunkt i en biologisk raceforståelse”, ikke blev forelagt dem forud for offentliggørelsen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkt A. 3.

Pressenævnet finder, at de påklagede udsagn i sin formulering fremstår som faktiske oplysninger. Da udsagnene kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [Klager] skulle disse have været forelagt inden offentliggørelsen.

Nævnet udtaler herefter kritik af Redox for at have bragt de påklagede udsagn uden forudgående forelæggelse for [Klager].

Sletning – punkt B. 8

[Klager] har anmodet om, at alle passager i artiklen, hvor klager beskrives som ”fascistisk”, samt beskrivelsen af, at [Klager] har et ”udgangspunkt i en biologisk raceforståelse”, fjernes.

Generelt om punkt B. 8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B. 8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksen til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B. 8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Den påklagede artikel omtaler, at en repræsentant i et lokaludvalg ligeledes er aktiv i [Klager]. I artiklen redegør Redox for mediets forståelse af [Klager].

Det er Pressenævnets opfattelse, at der i de påklagede udsagn ikke er tale om private oplysninger eller oplysninger af en sådan karakter, at det i sig selv taler for sletning. Det er desuden nævnets opfattelse, at omtalen fortsat kan anses at have en vis almen interesse. Hertil kommer, at artiklen efterfølgende er blevet opdateret med [Klager]s kommentarer til de påklagede udsagn. Efter en samlet afvejning finder nævnet herefter, at der ikke er tungtvejende grunde, der taler for, at indholdet af de påklagede udsagn er af en sådan karakter, at det skønnes rimeligt at hindre tilgængeligheden heraf.

Genmæle

[Klager] har anmodet om at få bragt følgende genmæle til artiklen:

“I artiklen *”Konservativt lokaludvalgsmedlem aktiv i fascistisk organisation”*, omtaler Redox fejlagtigt [Klager] som fascistisk. Dette er ikke korrekt. Ydermere påstår Redox, at [Klager] abonnerer på en biologisk raceforståelse, hvilket heller ikke er korrekt.

Redox beklager fejlene.”

Det følger af medieansvarsloven, at en anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom. Et genmæle skal i alt væsentligt være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger, jf. lovens § 36, stk. 1, og § 38, stk. 1.

Pressenævnet finder, at [Klager]s genmæletekst ikke er begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Det fremgår dog tydeligt af teksten, hvilke oplysninger klager ønsker et genmæle over for.

Som anført under punktet vedrørende god presseskik ovenfor finder Pressenævnet, at de påklagede udsagn i artiklen fremstår som faktiske oplysninger. Nævnet finder samtidig, at oplysningerne kan være egnet til at påføre [Klager] skade af betydning. [Klager] er derfor som udgangspunkt berettiget til at få et genmæle heroverfor.

Pressenævnet finder dog, at et genmæle vil være en gentagelse af den opdatering til artiklen, som blev offentliggjort den 17. december 2018: *[Klager]s talsperson [Talspersonen] har efter offentliggørelsen af denne artikel henvendt sig til Redox. Hun oplyser i en email, at [Klager] efter hendes opfattelse ikke er fascister. Hun skriver desuden, at [Klager] ikke har "udgangspunkt i en biologisk raceforståelse". Hun siger at organisationen i stedet opererer med begrebet "etnokulturel identitet". "*

Nævnet finder herefter, at [Klager] ikke er berettiget til at få offentliggjort et genmæle over for oplysningerne.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Redox at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Redox.

[underrubrik]

Redox får kritik for manglende forelæggelse af kritiske udsagn.

[tekst]

Redox bragte i december 2018 en artikel om et medlem af bevægelsen [Klager]. I artiklen fremgik det, at [Klager] er facistisk, og at bevægelsen har ”udgangspunkt i en biologisk raceforståelse”.

Pressenævnet finder, at udsagnene i artiklen fremstår som faktiske oplysninger, og nævnet har udtalt kritik af Redox for at have bragt udsagnene uden forudgående forelæggelse for [Klager].

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelses-tekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” til nævnets kendelse ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.

Afgjort den 12. august 2019